

การพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน
(Marzano) วิชาประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Development of Analytical thinking ability by using Analytical thinking of
Marzano in Thai history for Mathayomsuksa 5 students

โสภิตา มะลิซ้อน¹

อัญชลี ทองเฒ²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) วิชาประวัติศาสตร์ไทย 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) 2) แบบประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย 3) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม/รายบุคคล 4) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย 5) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ Paired Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.97, sig = .000$) 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.51, S.D. = 0.53)

คำสำคัญ : พัฒนาการคิดวิเคราะห์, แนวคิดมาร์ซาโน, วิชาประวัติศาสตร์ไทย

¹ นักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประวัติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ว่าด้วยเรื่องของ การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ในอดีตและให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามเวลาและสภาพแวดล้อม ด้วยเหตุนี้เวลาจึงมีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์อย่างมาก และเนื่องจากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มีเหตุการณ์สำคัญต่างๆ เกิดขึ้นมากมายในระยะเวลาหลายร้อยหลาย พันปีจึงมีการกำหนดช่วงเวลาและยุคสมัยขึ้นมาเพื่อเข้าใจตรงกัน ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเวลาและ ยุคสมัยจึงมีความสำคัญและจำเป็น เพื่อนักเรียนจะได้เข้าใจถึงเหตุการณ์สำคัญ สามารถเชื่อมโยง ความสัมพันธ์และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์เหตุการณ์ในสังคมมนุษย์ได้ (ณรงค์ พ่วงพิศและวุฒิชัย มูลศิลป์ 2560, น.1)

ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ จะช่วยทำให้มนุษย์เกิดสำนึกในการค้นคว้าและสืบค้น ข้อมูลที่เชื่อมโยงอดีตและปัจจุบัน อันสร้างความภาคภูมิใจและกระตุ้นความรู้สึกนิยมในชาติหรือเผ่าพันธุ์ ตลอดจนตระหนักถึงคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้ ประวัติศาสตร์ช่วยให้เกิดการ เรียนรู้จากอดีตเพื่อเป็นบทเรียนสำหรับปัจจุบันองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาประวัติศาสตร์จะทำให้เข้าใจ ถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบจากปัญหา การศึกษาประวัติศาสตร์ก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ หลากหลายซึ่งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินนโยบายให้เป็นประโยชน์ต่อ ทั้งปัจจุบันและอนาคต วิธีการทางประวัติศาสตร์ทำให้ผู้ศึกษาสั่งสมประสบการณ์และทักษะในการคิด วิเคราะห์ ใต้อ่าน และแก้ปัญหา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาแขนงอื่น ๆ คุณสมบัตินี้นับเป็น องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพประชากรในสังคมที่เจริญก้าวหน้าและมีพัฒนาการสูง (ชัยยศ โพธิ์ศรี 2554, น.30)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระประวัติศาสตร์ไว้ว่า นักเรียนต้องมีความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล เข้าใจพัฒนาการของ มนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงเข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย (กรมวิชาการ 2544, น.1-12)

สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหา ค่อนข้างมากและยาวนาน อีกทั้งเป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านมานานมากทำให้นักเรียนขาดความ เข้าใจเนื้อหาและเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร ไม่สามารถสรุปความคิดรวบยอด รวมถึงไม่ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราวได้ จึงส่งผลโดยตรงให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งสำหรับการเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ใน ประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นลักษณะการเรียนรู้โดยครูผู้สอนบรรยายเนื้อหาจากแบบเรียนและหลักสูตร การศึกษา เป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนมากกว่าให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ส่งผลให้นักเรียนไม่เข้าใจและ

ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนประวัติศาสตร์(กรมวิชาการ 2545, น.3-6) นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุทำให้ให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับบรรณวิวรรฒ ภาคพรต, สุมาลี โตสกุล, และเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, บรรณธิการ (2554) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบันส่วนใหญ่เน้นวิธีการสอนด้วยการบรรยาย การเล่าเรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังยึดเอกสารมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ไม่สอดคล้องกับวิธีสอนและเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีผลทำให้ผู้สอนและนักเรียนขาดปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ นักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนไม่มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกัน และอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้แบบสภาพจริงโดยผ่านทางตัวผู้วิจัยเองคือ เนื้อหาสาระประวัติศาสตร์มีเนื้อหามากแต่สัดส่วนเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีน้อยทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจัดระบบความคิดในการเรียนการสอนภายในห้องเรียนได้

เนื่องจากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยข้างต้น กล่าวได้ว่าการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่ควรพัฒนาในวิชาประวัติศาสตร์ไทย เพื่อฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผล รู้จักแยกแยะ คิดแก้ปัญหา สามารถพิจารณาและสรุปเพื่อหาคำตอบได้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการสืบค้นข้อเท็จจริง ตอบคำถามบางสิ่งบางอย่าง โดยการตีความ การจำแนกแยกแยะ และทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของสิ่งนั้น รวมถึงองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้อง หากความเชื่อมโยงที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

แนวคิดการคิดวิเคราะห์ของบลูม Bloom (1956, p.74) สรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ หาเหตุและผล เป็นการตีความจากข้อมูลหลักไปยังองค์ประกอบย่อย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหา ทำความเข้าใจว่ามีโครงสร้างเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นแกนหลัก มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีหลักการอย่างไร การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ลักษณะคือ วิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Element) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) และการวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles)

แนวคิดการคิดวิเคราะห์ของมาร์ซาโน Marzano (2001, น.38) สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ซับซ้อนมากกว่าความเข้าใจ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เหตุผล คิดอย่างลึกซึ้งและหลากหลาย มีการคิดโดยพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและต้องมีเหตุผล สามารถระบุความเหมือนหรือความแตกต่างอย่างมีหลักการ สามารถจัดลำดับ จัดหมวดหมู่ หรือจัดประเภทของความรู้ของสิ่งต่างๆ ระบุเหตุผลของการเกิดข้อผิดพลาดของข้อมูล สามารถตีความหรือบอกหลักเกณฑ์พื้นฐานของ ความรู้ ระบุ เจาะจง หรือสรุปอย่างมีเหตุผล จนสามารถเกิดเป็นความรู้ใหม่ได้ นำหลักการมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่โดยใช้ฐานของความรู้และคาดการณ์ผลที่ตามมาบนพื้นฐานของข้อมูล การคิดวิเคราะห์จะประกอบด้วย ความสามารถ 5 ด้าน คือ ด้านจำแนก (Matching) ด้านการจัดกลุ่ม (Classification) ด้านการสรุป (Error analysis) ด้านการประยุกต์ (Generalizing) และด้านการคาดการณ์ (Specifying)

ประวัติศาสตร์ยังเป็นศาสตร์การเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการกับศาสตร์อื่นได้ทุกแขนง และเฉลิม นิติเขตต์ปรีชา (2545, น.107 - 108) ได้เสนอแนวทางในการสอนประวัติศาสตร์ไว้ว่า ควรสอน

ให้เด็กรู้วิธีการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเปลี่ยนสภาพการเรียนการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน มาเป็นครูเป็นผู้ช่วยเหลือชี้แนะแนวทาง หรือให้คำแนะนำ อาจทำได้โดยการฝึกหัดและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการใช้ความพยายามแสวงหาเหตุผล หัดคิดและคิดให้เป็น ไม่ว่าจะเป็นการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองในที่สุด ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ในการเรียนประวัติศาสตร์ จึงมีความเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น พร้อมทั้งจะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีงานวิจัยสนับสนุนได้แก่ ปรียานุช สถาวรรมณี (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน มนรัตน์ สมสุข (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สุกัตรา คำสุข (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประวัติศาสตร์อาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ วนรัตน์ ราชอาจ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ และสุภาณี ว่างานนท์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของMarzano สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชนกานต์ พิธิษฐวนิช (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์โดยการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวคิดการคิดวิเคราะห์ของมาร์ซาโน (Marzano) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้อาจส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ไทยได้ดีขึ้นและสามารถนำไปใช้กับการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับสูงต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) วิชาประวัติศาสตร์ไทย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano)

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) วิชาประวัติศาสตร์ไทยมีคะแนนผ่านร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 165 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 ของโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย
3. ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ วิชาประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาจำนวน 15 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย
2. แบบประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย
3. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม/รายบุคคล
4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย
5. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ขั้นเตรียม
 - 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) แก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 ทดสอบก่อนเรียนโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เป็นปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด 30 ข้อ
 - 1.3 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แบบละความสามารถโดยใช้คะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
2. ขั้นทดลอง
 - 2.1 ผู้วิจัยสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของ มาร์ซาโน (Marzano) จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ผู้วิจัยประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย เป็นกลุ่มและรายบุคคล และประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ประเมินหลังจากทำกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้นมีการประเมินทั้งหมดจำนวน 5 ครั้ง
 - 2.3 ทดสอบหลังเรียนโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เป็นปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนาน
 - 2.4 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ชุด 15 ข้อ
3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการทำแบบประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทย โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)
3. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และและค่าสถิติทดสอบสมมติฐาน Paired - Samples t-test
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. ประมวลผลและแปลผล
6. อภิปรายผลโดยใช้ตารางและการพรรณนา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนมีค่า Mean = 14.91, S.D. = 3.16 และหลังเรียนมีค่า Mean = 23.79, S.D. = 3.21 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Paired samples t-test นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.97$, sig = .000)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.51, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมีดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 4.57, S.D. = 0.51) ด้านผู้เรียน (Mean = 4.49, S.D. = 0.53) และด้านครูผู้สอน (Mean = 4.47, S.D. = 0.55)

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของ มาร์ซาโน (Marzano) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 29.17 แต่อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่มีคะแนนความสามารถการคิดวิเคราะห์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวก็มีคะแนนความสามารถการคิดวิเคราะห์ในแต่ละครั้งเพิ่มขึ้น อีกทั้งพบว่าการเรียนเป็นกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่มมีคะแนนค่อนข้างสูงในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ที่นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์มีจำนวนมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) มีการทำกิจกรรมกลุ่มที่ทำให้นักเรียนเกิดความร่วมมือในการทำงาน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการตรงต่อเวลา ซึ่งการจับกลุ่มนี้ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียน แสดงความคิดเห็นและแบ่งปันความเข้าใจในเนื้อหา จึงทำให้นักเรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของมาร์ซาโน (Marzano) คือการจำแนก การจัดกลุ่ม การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมการคิดวิเคราะห์ที่มีจำนวนทั้งหมด 5 ครั้งในการทำกิจกรรม ดังที่คาแกน (Kagan, 1994, p.1-11) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือว่า 1) เป็นกลุ่ม (Team) ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ประมาณ 2-6 คน เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมมืออย่างเท่าเทียมกัน ภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่แตกต่างกัน 2) มีความตั้งใจ (Willing) เป็นความตั้งใจที่ร่วมมือในการเรียนและทำงาน โดยช่วยเหลือกันและกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน 3) มีการจัดการ (Management) การจัดการเพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ 4) มีทักษะ (Skills) เป็นทักษะทางสังคมรวมทั้งทักษะการสื่อความหมาย การช่วยสอนและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 5) มีหลักการสำคัญ 4 ประการ (Basic principles) คือ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive interdependence) ความรับผิดชอบรายบุคคล (Individual accountability) ความเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วม (Equal participation) การมีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อม ๆ กัน (Simultaneous interaction) 6) มีเทคนิคหรือรูปแบบการจัดกิจกรรม (Structures) รูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือเป็นสิ่งที่ใช้เป็นการสั่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน เทคนิคต่างๆ จะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการแต่ละเทคนิคนั้นออกแบบได้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต่างกันและนอกจากนั้นยังมีการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลจึงทำให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางประวัติศาสตร์เพิ่มขึ้น ตั้งแต่กิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้ายนักเรียนแต่ละกลุ่มและแต่ละคนมีคะแนนพัฒนาการทางการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น ดังที่มาร์ซาโน (Marzano 2001, p.38) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ คือ การขยายความคิดอย่างเป็นเหตุผล เป็นการประยุกต์กระบวนการวิเคราะห์รายละเอียดเฉพาะของข้อมูลบนพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจเดิมที่สะสมอยู่ในความทรงจำระยะสั้น ในรูปแบบโครงสร้างขนาดเล็กของสติปัญญา เพื่อสร้างข้อมูลใหม่อย่างอิสระและสามารถสรุปลักษณะเฉพาะที่จำเป็นและไม่จำเป็นของข้อมูลได้ และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) กล่าวถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ

1) ความสามารถในการตีความ คือการทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

2) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ การที่จะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น ซึ่งจะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์แจ่มแจ้งและจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อยๆ อะไรบ้าง และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไร

3) ความช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถามความเป็นคนช่างสังเกต ทำให้สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น และช่างสงสัยเมื่อเห็นความผิดปกติแล้วไม่ละเลยไป รวมถึงต้องเป็นคนช่างถาม โดยชอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบ ๆ ช่างเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การคิดต่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยยึดหลักการตั้งคำถาม 5W 1H (Who What Where When Why และ How)

4) ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล คือ ต้องมีความสามารถในการใช้เหตุผลจำแนกแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นความเท็จ สิ่งใดมีองค์ประกอบในรายละเอียดเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร โดยสามารถเห็นภาพต่าง ๆ ได้ใน 3 มิติ ในขณะที่คนทั่วไปจะเห็นเพียง 2 มิติที่เป็นภาพระนาบ คือสามารถเห็นภาพในแนวลึกมองเห็นความซับซ้อนที่อยู่ภายใน และรู้ว่าแต่ละสิ่งจัดเรียงลำดับกันอย่างไร รู้เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการกระทำ

สอดคล้องกับงานวิจัยของมนรัตน์ สมสุข (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดคะแนนเฉลี่ยเป็นร้อยละ 88.28 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและชนกานต์ พิเศษฐวานิช (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์โดยการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์โดยการเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านเกณฑ์คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยก่อนเรียนมีค่า Mean = 14.91, S.D.=3.16 และหลังเรียนมีค่า Mean = 23.79, S.D.=3.21 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Paired samples t-test นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.97, sig = .000$)

เนื่องจากคะแนนความสามารถการคิดวิเคราะห์มีคะแนนสูง เพราะนักเรียนได้ผ่านกระบวนการการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ทั้งการทำงานกลุ่มและการทำงานเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีกระบวนการการคิดวิเคราะห์ที่ค่อนข้างละเอียด จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน มีนักเรียนที่คะแนนการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์แต่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และมีนักเรียนที่คะแนนไม่ผ่านการคิดวิเคราะห์แต่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา คำสุข (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประวัติศาสตร์อาเซียน สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สุปาณี ว่างานนท์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของMarzano สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของMarzano สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวนารัตน์ ราชอาจ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองศรีเทพ ที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.51, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมีดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean=4.57, S.D. = 0.51) ด้านผู้เรียน (Mean = 4.49, S.D. = 0.53) และด้านครูผู้สอน (Mean = 4.47, S.D. = 0.55) ซึ่งในแต่ละด้านนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดและมีคะแนนเฉลี่ยสูง คือ

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทย

ด้านผู้เรียน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ประเด็นทางประวัติศาสตร์ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลอย่างมีเหตุผลสู่แนวคิดหรือหลักการได้

และด้านครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน หาแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น ห้องสมุดหรือแหล่งอื่น ๆ

สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงฤทัย พุฒิกุลเกษม (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 สุปาณี ว่างานนท์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของMarzano สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของMarzano สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และศศิพัชร จำปา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบจากงานวิจัย

1. การนำแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ไทย ช่วยพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ดีเพิ่มขึ้นมากกว่าการสอนแบบบรรยายตามปกติที่ผ่านมา เนื่องจากหลักการของมาร์ซาโน (Marzano) ค่อนข้างจะละเอียดในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจำแนก ด้านการจัดกลุ่ม ด้านการสรุป ด้านการประยุกต์ และด้านการคาดการณ์ ทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์การคิดจำแนกข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่อย่างมากมาย จัดกลุ่มข้อมูลที่มีความเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้ในประเภทเดียวกัน สรุปหลักการของข้อมูลออกมา นำหลักการนั้นมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง อีกทั้งนักเรียนยังสามารถนำการเรียนรู้ไปใช้ในการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งสร้างความสุขและสนุกสนาน เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful) ของออสซูเบล (David p. Ausubel)

2. การนำแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) มาใช้เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากในหนังสือ ตำราเรียน ถึงแม้จะทำให้มีภาระงานเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่นักเรียนก็ยังสนใจที่จะทำงานรายบุคคลและทำงานร่วมกันในการคำตอบและนำเสนอผลงาน เช่นกรณีการเรียนรู้เรื่องแนวคิดความเป็นมาเกี่ยวกับชนชาติไทยมาใช้ในการหาคำตอบเรื่องการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวโรฮิงญา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) อย่างชัดเจนเพื่อนำไปใช้ในการสอน
2. ผู้สอนควรให้อิสระแก่นักเรียนในการคิดซึ่งจะทำให้ความคิดของนักเรียนไม่ติดอยู่ในกรอบเพื่อหาคำตอบ แต่อย่างไรก็ตามครูควรกำหนดประเด็นให้ชัดเจน
3. ผู้สอนต้องกำหนดเวลาให้เหมาะสม เพื่อสามารถกำกับเวลาในการค้นหาข้อมูล และนำเสนอผลงานของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ในการเรียนรู้ระดับอื่นๆ

2. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ไปใช้กับสาระการเรียนรู้อื่น เช่น ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. ควรทำวิจัยการคิดวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) กับการจัดการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ , องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการสอนสังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ , ครูสภาลาดพร้าว.กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ, องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). *ปฏิรูปวิธีคิดแบบไทยต้องคิดให้ครบ10มิติ*. มองไกลไอเอฟดี.3,1. เฉลิมนิติเชตต์ปริษา. (2545). *เทคนิคการสอนประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ,โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ชนกานต์ พิธิษฐวานิช. (2560). *ศึกษาการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์โดยการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ , มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชัยยศ โพธิ์ศรี. (2554). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เมืองจันทน์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก , มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ณรงค์ พ่วงพิศ และวุฒิชัย มูลศิลป์. (2560). *หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ , อักษรเจริญทัศน์.
- ปรียานุช สถาวรณณี. (2548). *การพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน*. ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เพียงฤทัย พุฒิกุณเกษม. (2557). *การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในรายวิชา ส33265 โครงการประวัติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ,หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
- มนรัตน์ สมสุข. (2555). *ผลของวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* (รายงานผลงานวิจัย).คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ระวีวรรณ ภาคพรต, มาลี โตสกุล, และเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2554). *เพื่อนคู่คิด มิตรคู่ครู แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- วนรัตน์ ราชอาจ. (2558). ผลการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์. (บทความวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศศิพัชร จำปา. (2559). ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ , มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุปาณี ว่างานนท์. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ตามหลักการของ Marzano สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุพัตรา คำสุข. (2556). ผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประวัติศาสตร์อาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นนทบุรี , มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาษาต่างประเทศ

- Bloom, Benjamin S.; & et al. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives Handbook I, Cognitive Domain*. 17th ed. New York, David Mackay.
- Kagan, S. (1994). *Cooperative learning*. CA, Kagan Publishing.
- Marzano, R.J. (2001). *Designing a new taxonomy of educational objectives*. Thousand Oaks, California, Corwin Press.